

**IV ETAP WOJEWÓDZKI**  
**XVIII EDYCJA OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU**  
**„POZNAJEMY PARKI KRAJOBRAZOWE POLSKI”**  
**rok szkolny 2018/2019**

WYPEŁNIA UCZESTNIK KONKURSU:

IMIĘ i NAZWISKO: .....

KLASA: .....

SZKOŁA: .....

---

**INSTRUKCJA**

Witamy Ciebie na ogólnopolskim konkursie „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”. Przed Tobą test składający się z 25 zadań - 10 z nich to zadania z zakresu ogólnej wiedzy przyrodniczo - geograficznej identyczne we wszystkich województwach, natomiast pozostałe 15 zadań dotyczy parków krajobrazowych administrowanych przez Zespół Parków na terenie Twojego województwa.

Na rozwiązanie testu masz 45 minut. W teście zaznaczaj kółkiem jedną prawidłową odpowiedź, a jeśli się pomyliłeś, skreśl krzyżykiem błędną odpowiedź i zaznacz ponownie kółkiem prawidłową. W przypadku pytań otwartych, postępuj zgodnie z poleceniami.

Przy każdym pytaniu zamieściliśmy informację o maksymalnej liczbie punktów, które możesz otrzymać za zadanie.

**Powodzenia!**

**Koordinator Ogólnopolski**  
**Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych**



### Zadanie 1. (0 – 1)

Wskaż odpowiedź, w której prawidłowo połączono indeksy liczbowe z indeksami literowymi.

1. Różnorodność gatunkowa
2. Różnorodność genetyczna
3. Różnorodność ekosystemowa

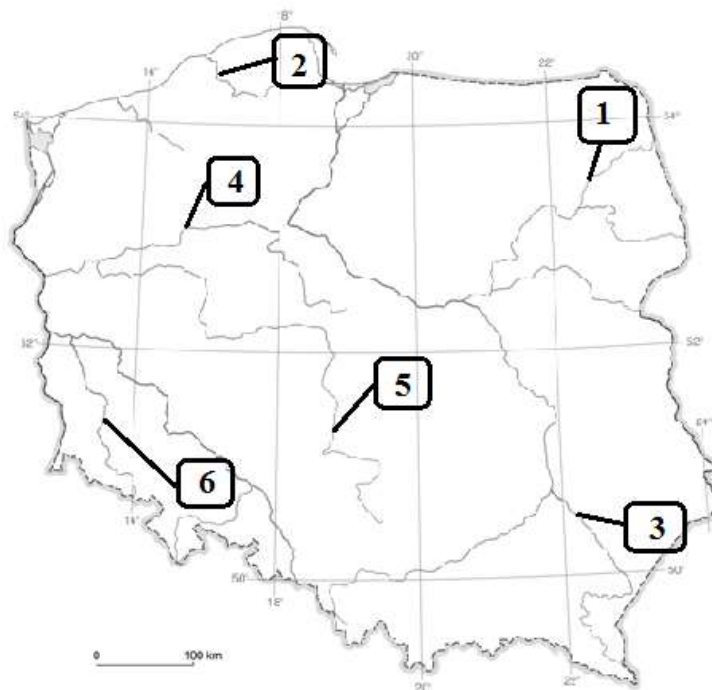
- A.** Im większa różnorodność, tym większa odporność na zakłócenia równowagi biologicznej.  
**B.** Jest to bogactwo siedlisk lądowych i wodnych wraz z organizmami, które je zamieszkują.  
**C.** Różnorodność wzbogacona o gatunki obce dla danego ekosystemu, co pozytywnie wpływa na jego funkcjonowanie.  
**D.** Im większa, tym większe możliwości przetrwania w zmieniających się warunkach środowiska.

### Odpowiedzi:

- a) 1-B, 2-C, 3-D
- b) 1-A, 2-D, 3-B
- c) 1-D, 2-A, 3-C
- d) 1-C, 2-B, 3-A

### Zadanie 2. (0 - 1)

Na mapie konturowej cyframi 1 - 6 oznaczono wybrane polskie rzeki. Wskaż odpowiedź, w której do cyfry prawidłowo przyporządkowano nazwę rzeki.



*Opracowanie własne na podstawie [www.epodreczniki.pl](http://www.epodreczniki.pl)*

### Odpowiedzi:

- a) 1- Słupia, 2- Rega, 3- San, 4- Pilica, 5- Warta, 6- Nysa Łużycka
- b) 1- Narew, 2- Brda, 3- Raba, 4- Warta, 5- Bóbr, 6- San
- c) 1- Wkra, 2- Biebrza, 3- Soła, 4- Warta, 5- Noteć, 6- Bug
- d) 1- Biebrza, 2- Słupia, 3- San, 4- Noteć, 5- Warta, 6- Bóbr

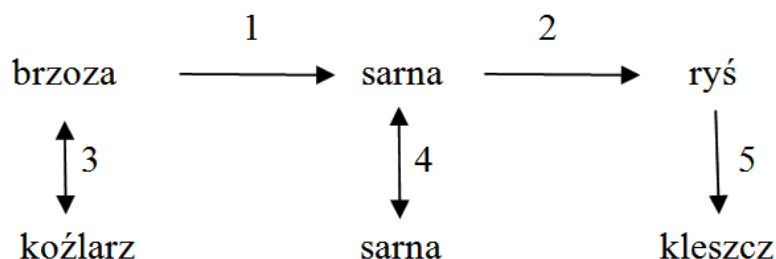
**Zadanie 3. (0 - 1)**

**Wskaż odpowiedź, w której kolejność etapów sukcesji wtórnej jest prawidłowa:**

- a) skały → porosty → rośliny zielne → nieliczne drzewa → rośliny i zwierzęta typowe dla lasów
- b) nieuprawiane pole → pojedyncze drzewa i krzewy, np. brzozy → trawy i wieloletnie rośliny zielne → rośliny i zwierzęta typowe dla lasów
- c) wydmy → trawy → krzewinki, np. wrzosy i nieliczne drzewa → rośliny i zwierzęta typowe dla lasów
- d) nieużytkowana przez człowieka łąka → wieloletnie rośliny zielne → pojedyncze drzewa i krzewy, np. brzozy → rośliny i zwierzęta typowe dla lasów

**Zadanie 4. (0 - 1)**

**Przeanalizuj schemat przedstawiający zależności pokarmowe między populacjami i uzupełnij tabelkę łącząc indeksy liczbowe z odpowiednimi indeksami literowymi.**



**A-** konkurencja wewnątrzgatunkowa, **B-** konkurencja międzygatunkowa, **C-** pasożytnictwo, **D-** drapieżnictwo, **E-** roślinożerność, **F-** mikoryza

**Odpowiedzi:**

1	2	3	4	5

**Zadanie 5. (0 - 1)**

**Wskaż odpowiedź zawierającą zdania prawidłowo określające skutki globalnego ocieplenia klimatu:**

- 1. Ekstremalne zjawiska pogodowe - huragany, sztormy, wielkie powodzie lub susze.
- 2. Niszczenie budynków i pomników oraz uszkodzenia nadziemnych części roślin, głównie liści, co powoduje ich przedwczesne opadanie.
- 3. Nadmiar promieniowania ultrafioletowego docierającego do Ziemi, co powoduje groźne schorzenia u ludzi (np. rak skóry).
- 4. Zalanie części terenów lądowych.
- 5. Nadmierna emisja gazów cieplarnianych do atmosfery (głównie dwutlenku węgla, metanu i pary wodnej).
- 6. Zmiany klimatyczne pozytywnie wpływające na bioróżnorodność.

### Odpowiedzi:

- a) 1, 4
- b) 4, 5
- c) 2, 6
- d) 3, 5

### Zadanie 6. (0 - 1)

Fotografia przedstawia meandry rzeki Supraśl w okolicy Wasilkowa. Literami A – B oznaczono brzegi rzeki. W tabeli zamieszczone zostały opisy dotyczące meandrującej rzeki. Wskaż odpowiedź, w której do indeksów liczbowych prawidłowo dopasowano zdania fałszywe F lub zdania prawdziwe P.



Źródło: Opracowanie w oparciu o [www.fotowojcik.pl](http://www.fotowojcik.pl)

1.	Obszar, z którego wody spływają do rzeki Supraśl nazywamy zlewiskiem.	P	F
2.	Rzeka Supraśl wpada do Narwi i należy do systemu rzecznej Wisły.	P	F
3.	Główny nurt rzeki przedstawionej na ilustracji, znajduje się w równej odległości od obu jej brzegów.	P	F
4.	Głębokość rzeki w pobliżu brzegu oznaczonego literą A jest większa od głębokości rzeki w pobliżu brzegu oznaczonego literą B.	P	F

### Odpowiedzi:

- a) 1-F, 2-F, 3-P, 4-P
- b) 1-F, 2-P, 3-F, 4-P
- c) 1-P, 2-P, 3-F, 4-F
- d) 1-P, 2-F, 3-P, 4-F

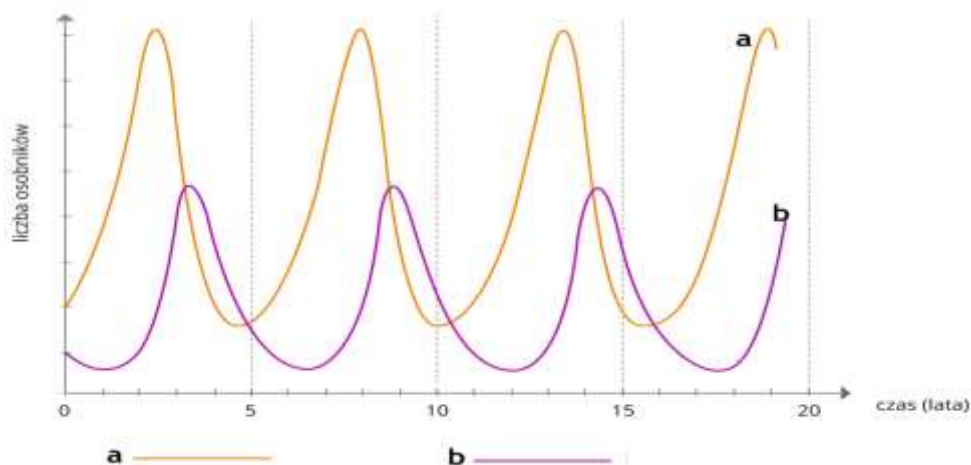
### Zadanie 7. (0 - 1)

Wskaż zdanie, będące nieprawdziwą informacją na temat osmozy.

- a) Osmoza polega na przenikaniu wody z roztworu mniej stężonego do roztworu bardziej stężonego.
- b) Woda przenika z roztworu o zwiększonej zawartości wody do roztworu zawierającego mniej wody.
- c) Przenikanie wody z gleby do komórek włósnikowych korzenia odbywa się z roztworu bardziej stężonego do mniej stężonego.
- d) Pobieranie wody z podłoża przez systemy korzeniowe roślin zachodzi dzięki osmozie.

**Zadanie 8. (0 – 6)**

**Przeanalizuj wykres i wykonaj polecenia.**



z:<http://epodreczniki.pl/a/D17dzZ3q5>

**I. W wykropkowane miejsca wpisz jaki rodzaj zależności występuje między populacjami:**

.....

**II. W wykropkowane miejsca wpisz prawidłowe zakończenie zdania.**

**Krzywa a opisuje zmienność liczebności populacji** .....

**III. W wykropkowane miejsca wpisz prawidłowe zakończenie zdania.**

**Krzywa b opisuje zmienność liczebności populacji** .....

**IV. Oceń prawdziwość poniższych zdań, wpisując w tabelce odpowiednio literę P (zdanie prawdziwe) lub F (zdanie fałszywe).**

1.	Przedstawione populacje wzajemnie regulują swoją liczebność, co przyczynia się do zachowania równowagi w przyrodzie.	
2.	Przedstawiona zależność nie ma wpływu na zachowanie równowagi w przyrodzie.	
3.	Zilustrowana na wykresie zależność jest zależnością antagonistyczną.	

**Zadanie 9. (0 - 3)**

**Uzupełnij zdania opisujące krajobraz tatrzański.**

- a) Tatry to jedyne pasmo polskich Karpat, w którym występuje krajobraz .....
- b) Głębokie doliny tatrzańskie kształtem przypominają literę U, co świadczy o ich formowaniu przez .....
- c) Z tatrzańskich szczytów, żlebami staczają się odłamki skalne tworząc usypiska nazywane .....

**Zadanie 10. (0 – 4)**

Rozpoznaj i podpisz przedstawione na ilustracjach i oznaczone strzałkami formy występujące na polskim wybrzeżu. Następnie podaj nazwy procesów, które przyczyniły się do ich powstania.

**A**



Nazwa formy: .....

Proces: .....

**B**



Nazwa formy: .....

Proces: .....

**C**



Nazwa formy: .....

Proces: .....

**D**



Nazwa formy: .....

Proces: .....

**Zadanie 11. (0-8)**

Uzupełnij tak brakujące wyrazy, by uzyskać pełny i prawidłowy opis rezerwatu przyrody utworzonego na terenie podkarpackich parków krajobrazowych.

- a) „Modrzyna” - rezerwat przyrody utworzony na terenie gminy ..... w celu zachowania naturalnego stanowiska ..... występującego tu w drzewostanach mieszanych z jodłą.
- b) „Imielty Ług” – rezerwat przyrody utworzony w celu zachowania charakterystycznych dla ..... obszarów rozległych bagien, zarastających zbiorników wodnych z rzadką i chronioną roślinnością, stanowiących ostoje .....
- c) „Zwieszło” – rezerwat przyrody utworzony w miejscowości ..... w celu zachowania dwóch górskich jezior powstałych przez znaczne osuwiska na zboczach góry ....., jak również lasu zatopionego przy ich powstaniu.
- d) „Góra Sobień” – obejmuje ochroną fragment lasu mieszanego z chronionymi gatunkami roślin ..... w runie i występującą na tym terenie rzadką faunę .....



### **Zadanie 12. (0-4)**

**Rozpoznaj po opisie i wpisz nazwy ścieżek utworzonych na terenie parków krajobrazowych województwa podkarpackiego:**

- a) .....ścieżka zlokalizowana jest w miejscowości Lipa wzdłuż prawego dopływu potoku „Lipka” wypływającego z uroczyska „Morochów”.
- b) .....trasa ścieżki umiejscowiona jest w leśnictwie Tarnawa. Zaczyna swój bieg przy filarach dawnej kolejki wąskotorowej, a kończy na tarasie widokowym, skąd roztacza się przepiękny widok na Kopę Bukowską, Krzemień i Bukowe Berdo.
- c) .....ścieżka przyrodniczo-leśna usytuowana jest na terenie leśnictwa Wola Krecowska. Na ścieżkę składają się cztery przystanki: I – Obszar źródliskowy, II – Naturalne odnowienia jodłowe, III – Ptaki – skrzydlaci mieszkańcy lasu, IV – Punkt widokowy, z którego rozpościera się widok na wieś Siemuszową.
- d)..... ścieżka prowadząca na grzbiet Jeleniowatego, upamiętniająca tragiczną śmierć Polaków zamordowanych przez UPA.

### **Zadanie 13. (0-6)**

**Spośród podanych poniżej nadleśnictw wybierz i wpisz te, które zarządzają gruntami lub są w terytorialnym zasięgu na terenie wskazanych parków krajobrazowych:**

Baligród, Bircza, Brzozów, Cisna, Dukla, Dynów, Głogów, Jarosław, Kańczuga, Narol, Kolbuszowa, Kołaczyce, Komańcza, Krasiczyn, Lesko, Leżajsk, Lubaczów, Lutowiska, Mielec, Oleszyce, Rymanów, Dębica, Sieniawa, Strzyżów, Stuposiany, Tuszyna, Ustrzyki Dolne, Janów Lubelski.

a) Park Krajobrazowy Pasma Brzanki

.....

b) Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy

.....

c) Jaśliski Park Krajobrazowy

.....

d) Park Krajobrazowy Gór Słonnych

.....

e) Park Krajobrazowy „Lasy Janowskie”

.....

f) Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej

.....

### **Zadanie 14. (0-1)**

**Wskaż prawidłową odpowiedź. „Jaga – Kora” to:**

- a) Transgraniczny Szlak Konny w Ciśniańsko-Wetlińskim Parku Krajobrazowym  
b) Ścieżka przyrodniczo-leśna w Parku Krajobrazowym Gór Słonnych  
c) Transgraniczny Szlak Rowerowy w Parku Krajobrazowym Puszczy Solskiej  
d) Beskidzka Trasa Kurierska w Jaśliskim Parku Krajobrazowym

**Zadanie 15. (0-1)**

**Wskaż, w których miejscowościach Parku Krajobrazowego Gór Słonnych znajdują się cenne obiekty kulturowe:**

- a) Hałuczków, Międzybrodzie, Roztoka
- b) Lipowiec, Jasiel, Czeremcha
- c) Rudawka, Koniusza, Brylińce
- d) Smolnik, Stuposiany, Ustrzyki Górne

**Zadanie 16. (0-1)**

**Rezerwat przyrody „Sine Wiry” chroniący przelomowy odcinek rzeki Wetliny wraz z otaczającym ją zespołem leśnym z fragmentami starodrzewu bukowo-jodłowego znajduje się na terenie trzech gmin. Wskaż, które to gminy:**

- a) Dukla, Jaśliska, Krempna
- b) Cisna, Solina, Czarna
- c) Pysznica, Radomyśl nad Sanem, Zaklików
- d) Bircza, Dubiecko, Dynów

**Zadanie 17. (0-1)**

**Zaznacz prawidłową odpowiedź. Osobliwością geologiczną Południoworoztoczańskiego Parku Krajobrazowego są:**

- a) skałki w kształcie muru
- b) skalne wychodnie wapienno-margliste
- c) „Zaginione skałki”
- d) Trzy skałki

**Zadanie 18. (0-1)**

**Wskaż prawidłową odpowiedź. Wędrując po terenie Parku Krajobrazowego Pogórza Przemyskiego możemy się wspiąć na najwyższe jego wzniesienie/pasmo jakim jest:**

- a) Sucha Góra
- b) Wielki Dział
- c) Kamień
- d) Suchy Obycz

**Zadanie 19. (0-1)**

**Zaznacz prawidłową odpowiedź. Park Krajobrazowy Gór Słonnych obejmuje:**

- a) fragmenty Pogórza Strzyżowskiego i Dynowskiego
- b) fragmenty Pogórza Ciężkowickiego
- c) fragmenty Gór Sanocko – Turczańskich
- d) część Bieszczad Zachodnich

**Zadanie 20. (0-1)**

**Zaznacz poprawną odpowiedź. Rezerваты przyrody „Kamera” oraz „Leoncina” zostały utworzone w celu zachowania naturalnego skupiska:**

- a) kłokoczki południowej
- b) jałowca pospolitego
- b) brzozy czarnej
- c) ostrożenia siedmiogrodzkiego



**Zadanie 21. (0-1)**

**Wskaż park krajobrazowy utworzony w województwie podkarpackim, w którym nie objęto żadną formą ochrony cisa pospolitego:**

- a) Park Krajobrazowy Gór Słonnych
- b) Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy
- c) Jaśliski Park Krajobrazowy
- d) Park Krajobrazowy Doliny Sanu

**Zadanie 22. (0-1)**

**Wskaż, który pomnik przyrody nieożywionej znajduje się na terenie Parku Krajobrazowego Doliny Sanu:**

- a) „Orli Kamień”
- b) „Sokolec”
- c) wodospad na Hylatym
- d) źródło solankowe „Warzelnia”

**Zadanie 23. (0-1)**

**Zaznacz prawidłową odpowiedź: Pomnik przyrody ożywionej utworzony na terenie Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego w miejscowości Rabe w gminie Baligród to:**

- a) Lipa drobnolistna „Stanisława”
- b) Lipa drobnolistna „Katarzyna”
- c) Lipa drobnolistna „Angelika”
- d) Lipa drobnolistna „Gerda”

**Zadanie 24. (0-1)**

**Wskaż, który z poniżej wymienionych parków krajobrazowych utworzonych na terenie województwa podkarpackiego ma wyznaczoną otulinę:**

- a) Park Krajobrazowy Pasma Brzanki
- b) Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy
- c) Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej
- d) Park Krajobrazowy „Lasy Janowskie”

**Zadanie 25. (0-1)**

**Wskaż prawidłową odpowiedź. Która z poniżej podanej architektury cerkiewnej zachowanej na terenie podkarpackich parków krajobrazowych jest murowana:**

- a) Cerkiew św. Męczennicy Paraskewii w Łopience
- b) Cerkiew Opieki Bogurodzicy w Woli Wielkiej
- c) Cerkiew Przeniesienia Relikwii św. Mikołaja w Olchowcu
- d) Cerkiew św. Mikołaja w Hrebennem